

O NIEKTÓRYCH PROBLEMATYCZNYCH ASPEKTACH REALIZACJI W USTAWODAWSTWIE KARNYM PROCESOWYM UKRAINY ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM PRZESTĘPCZOŚCI

W artykule omawia się jeden z wiodących programów obowiązującego kryminalno - procesowego ustawodawstwa Ukrainy powiązany z odzwierciedleniem na poziomie zadań w zakresie zapobiegania przestępczości, które są m. in. wyznaczone w ustawie o odpowiedzialności karnej. Zgodnie z praktyką, zaznaczona problematyka jest główną okolicznością sprzyjającą popełnianiu przestępstw powtórnych i recydywy, gdyż w trakcie postępowania karnego żaden z podmiotów działalności procesowej nie jest zobligowany do ujawnienia przyczyn i warunków popełnienia działań społecznie niebezpiecznych.

Słowa kluczowe: ustawodawstwo karno - procesowe, ustawa o odpowiedzialności karnej, przestępstwo, zapobieganie przestępstw, postępowanie karne, podmioty działalności procesowej, skazany.

ON SOME PROBLEMATIC ASPECTS OF THE IMPLEMENTATION OF THE CRIMINAL PROCEDURAL LEGISLATION OF UKRAINE THE TASK TO PREVENT CRIMES

The article is about one of the key programmes in the current criminal procedural legislation of Ukraine related to the display at the legislative level to prevent crimes that are defined, in particular, the law on criminal liability. This problem, as practice shows, the main factor contributing to the occurrence of repeated and recurrent crimes, since criminal proceedings none of the subjects of procedural activities is not obliged to reveal the reasons and conditions of committing socially dangerous acts.

Key words: criminal procedural law; criminal law; crime; crime prevention; criminal proceedings; subjects of procedural activities; convicted.

ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ЗАВДАНЬ ПО ЗАПОБІГАННЮ ЗЛОЧИНАМ

В статті мова ведеться про одну із ключових програм у чинному кримінальному процесуальному законодавстві України, що пов'язана з відображенням на законодавчому рівні завдань по запобіганню злочинам, які визначені, зокрема, у законі про кримінальну відповідальність.

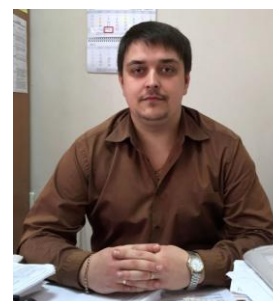
Саме зазначена проблема, як свідчить практика, є головною обставиною, що сприяє вчиненню повторних і рецидивних злочинів, позаяк у ході кримінального провадження жоден із суб'єктів процесуальної діяльності не зобов'язаний виявити причини і умови вчинення суспільно небезпечних діянь.

Ключові слова: кримінальне процесуальне законодавство; закон про кримінальну відповідальність; злочин; запобігання злочинам; кримінальне провадження; суб'єкти процесуальної діяльності; засуджений.

Oleksandr Kolb

*profesor katedry
Kryminologii oraz
Prawa Karnego
Wykonawczego
Narodowa
Akademia Spraw
Wewnętrznych
doktor habilitowany
 nauk prawnych, profesor,
(m.Kijów, Ukraina)*

Serhii Kolb

*kierownik
Wydziału Prawnego
Łuckiej Połączonej
Państwowej Inspekcji
Podatkowej
Głównego Urzędu
Państwowej
Służby Fiskalnej
Obwodu
Wołyńskiego
doktor nauk
prawnych,
(m. Łuck, Ukraina)*

Постановка проблеми. Відповідно до вимог ч. 2 ст. 1 КПК України, кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України [1]. При цьому, як зазначено в ч. 5 ст. 9 КПК, кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Такий законодавчий підхід, як вірно зауважив Н.С. Карпов, обумовлений вимогами ст. 46 «Обов'язкова сила судових рішень та їх виконання» розділу II «Європейський суд з прав людини» Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, у якій визначено, що держави, які ратифікують цю Конвенцію, зобов'язані виконувати остаточне рішення Суду у будь-якій справі, в якій вони є сторонами [2, с. 6]. Крім цього, в ст. 17 Закону України від 23 лютого 2006 р. «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» вказано, що суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практики Суду як джерело права [3].

Отже, прийняття нового КПК України, як з цього приводу зробили висновок Ю.М. Грошевий та О.В. Капліна, відкрило нову сторінку в історії сучасної кримінальної процесуальної науки, надало нового імпульсу для розвитку вітчизняної наукової думки, поставило перед науковцями та практиками нові складні завдання [4, с. 587]. Зокрема, ці завдання пов'язані з необхідністю усвідомлення концептуальних положень нового кримінального процесуального законодавства, сутності запроваджених нововведень, їх теоретичного обґрунтування, розробки необхідних понять, виявлення прогалин та колізій у нормативному врегулюванні кримінальних процесуальних правовідносин [4, с. 587].

Саме це й обумовило вибір об'єкта і предмета цієї наукової статті, а також її основного завдання – розробити науково обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального законодавства України з питань запобіжної діяльності суб'єктів кримінального процесу.

Особливо актуальним цей висновок є з огляду тих видозмін, що суттєво впливають на втілення у кримінальному процесуальному законодавстві України положень та висновків, які змістовно відображають сутність кримінологічної політики, тим більше, як вірно зауважив В.В. Коваленко, що національну ідею треба не винаходити, як велосипед, а, спираючись на багаторічну практику поколінь, відкривати, як відкривають загальні закони розвитку суспільства та специфічні риси функціонування того чи іншого соціуму [5, с. 9].

Стан досліджень. Як показало вивчення наукової літератури, практично кожен кримінолог на сьогодні обґрунтовує необхідність закріплення у чинному Кримінальному процесуальному кодексі (далі – КПК) України кримінологічних засад в діяльності суб'єктів кримінального провадження. Особливо активно у цьому контексті працюють такі науковці, як: О.М. Бандурка, В.В. Василевич, В.В. Голіна, Б.М. Головкін, О.М. Джужа, Т.А. Денисова, С.Ф. Денсиов, І.М. Копотун, В.А. Меркулова, А.В. Савченко, В.П. Тихий, В.І. Шакур та інші дослідники, роботи яких й склали методологічне підґрунтя для підготовки цієї наукової статті.

Виклад основних положень. Як свідчить практика кримінологічна реальність в Україні, особливо в останні роки, зумовлює необхідність концептуально уточнити, а деякою мірою й більш предметно визначити шляхи актуалізації сучасної української кримінології [6, с. 460], зокрема й з урахуванням того, що прийняття нового КПК не призвело до суттєвих змін революційного процесу, а відбулася лише трансформація нормативної моделі кримінального провадження [4, с. 587]. При цьому, як слушно зауважив В.В. Голіна, варто пам'ятати, що досвіду втілення саме кримінологічної політики в Україні немає [7, с. 478]. Саме тому, на його думку (і можна з цим повністю погодитись), з урахуванням мінливості соціальної обстановки в країні необхідним елементом кримінологічної політики слід вважати розробку принципів і механізмів реального втілення теоретичних надбань у практику суб'єктів реалізації – як державних і представницьких інститутів, так і інститутів громадського суспільства [7, с. 478]. Тим більше, що, як небезпідставно вважає Г.Л. Шведова, українське суспільство потребує системної модернізації, адже в умовах сучасного оновлення суспільства політичні реформи не завжди підкріплюються економічними, а процес демократизації часто зводиться до свободи говорити [8, с. 147]. Зокрема, якщо зазначене питання розглянути у контексті змісту проблем реалізації завдань запобіжної діяльності, то навряд чи можна погодитись з пропозицією О.С. Тантули, яка переконана, що

замість кримінології має з'явитися така анти деліктна методична юридична політика, як деліктологія, предметом дослідження якої повинні стати причинно-наслідкові зв'язки всіх різновидів правопорушень, а не лише кримінальних правопорушень, що фактично має місце в традиційній кримінології [9, с. 207].

Таке поверхнєве відношення та, одночасно, необґрунтоване ігнорування можливостей кримінології у боротьбі із злочинністю на сьогодні в Україні має свої, не боємось цього слова, жакливі наслідки, а саме: особливою умовою, що сприяє зростанню окремих груп та видів злочинів, є зниження ефективності діяльності правоохоронної системи, зокрема поліції, пов'язане з суттєвими недоліками чинного КПК, що призвели до фактичного припинення оперативно-розшукової діяльності (ОРД); деморалізацією злочинної частини працівників поліції, прокуратури та суддів, які знаходяться під загрозою припинення кар'єри; звільнення частини досвідчених працівників міліції (поліції) [10]. При цьому з часу прийняття КПК 2012 р. щорічно зростає не тільки кількість зареєстрованих відповідно до ст. 214 цього Кодексу злочинів, але й кількість кримінальних проваджень, які розглядаються у судах з порушенням строків, передбачених ст.ст. 314, 316 КПК. Так, тільки у 2014 році кількість таких справ збільшилась у 3,3 рази і становила 9,6 тис. (у 2013 р. – 2,9 тис.), або 7% (у 2013 р. – 1,7%) від кількості справ, провадження в яких закінчено [11, с. 24]. Суттєвим чином ситуація не змінилась й у 2015-2016 р.р. [10]. Як з цього приводу влучно зауважила В.О. Меркулова, шлях реформування кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого права в напрямку відокремлення та звуження суто галузевих проблем і дослідження їх у відриві від проблем кримінального права призведе до збільшення сфери кримінального правосуддя, яка регулюватиметься не достатньо чіткими, суперечливими, а інколи і взаємовиключними за характером положень нормами права [12, с. 114].

Таким чином, концептуальною проблемою сьогодення України, як правової категорії, та встановлення тих інтересів держави, які повинні бути захищеними кримінально-правовими та кримінально-процесуальними засобами, є урахування змісту та закріплення у них концептуальних засад кримінологічної політики України, що у повній мірі співвідноситься з тими завданнями, що визначені в ч. 2 ст. 1 КК України [13, с. 184-186]. При цьому слід мати на увазі, що Конституційний Суд України вкладає в поняття «інтереси держави» діяльність, спрямовану на захист основних фундаментальних цінностей, які забезпечують існування і функціонування самої держави [14]. При такому підході, як правильно зробив висновок В.В. Голіна, планомірна протидія злочинності з метою її поступового скорочення і витіснення з людського буття як далека перспектива пов'язується не стільки з кримінально-правовою, скільки з кримінологічною політикою злочинності [7, с. 470]. Поряд з цим, варто погодитись з С.М. Гусаровим, який переконаний, що дії держави, які зовні (за формою) відповідають засобам кримінально-правового впливу, але при цьому позбавлені матеріально-правового базису (виконується за відсутності відповідного правовідношення), є порушенням засад діяльності правової держави [15, с. 14].

У свій час визначаючи боротьбу із злочинністю як одну із найважливіших функцій держави, І.І. Карпеч зауважив, що вона включає у себе наступний зміст (етапи): 1) профілактика злочинів; 2) їх виявлення і розкриття; 3) розслідування кримінальних справ; 4) судовий розгляд кримінальних справ і покарання винуватих; 5) діяльність з виправлення засуджених; 6) нагляд за звільненням з місць позбавлення волі та проведення з ними спеціальної виховної роботи [16, с. 162]. Зазначений підхід тривалий час був домінуючим у науці та на практиці і був реалізований на нормативно-правовому рівні як одна із функцій держави, а саме – функції боротьби із злочинністю. Зокрема, з часів незалежності України до 2015 року традиційним стало затвердження на рівні Указу Президента України [17] або Кабінету Міністрів України [18] Комплексних цільових програм профілактики правопорушень на певний період. Крім цього, окремі елементи запобіжної діяльності були визначені й у деяких спеціальних законах України («Про оперативно-розшукову діяльність» [19]; «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» [20]; «Про засади запобігання і протидії корупції» [21]; ін.), а також в окремих нормах КК, КВК та КПК України. Так, у КПК 1960 року цьому питанню було присвячено ряд статей, а саме: ст. 23 «Виявлення причин і умов, які сприяли вчиненню злочину»; ст. 23-1 «Подання органу дізнання, слідчого, прокурора в кримінальній справі»; ст. 23-2 «Окрема ухвала (постанова) суду»; ст. 27 «Притягнення до кримінальної відповідальності не інакше як за скаргою

потерпілого»; ст. 28 «Цивільний позов у кримінальній справі»; ст. 29 «Забезпечення відшкодування збитків, завданих злочином, і виконання вироку в частині конфіскації майна»; ст. 49 «Потерпілий»; ст. 50 «Цивільний позивач»; ст. 52 «Представники потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача»; ст. 52-1 «Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»; ст. 52-2 «Права і обов'язки осіб, щодо яких здійснюються заходи безпеки»; ст. 52-3 «Нерозголошення відомостей про особу, щодо якої здійснюються заходи безпеки»; ст. 52-4 «Порядок скасування заходів безпеки»; ст. 52-5 «Оскарження рішень про відмову в застосуванні заходів безпеки або про їх скасування»; ст. 53-1 «Обов'язок органу дізнання, слідчого, прокурора і суду щодо вжиття заходів до відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконними діями»; ст. 64 «Обставини, що підлягають доказуванню в кримінальній справі»; ст. 92 «Відшкодування витрат свідкам, потерпілим, законним представникам потерпілих, експертам, спеціалістам, перекладачам і понятим»; ст. 93-1 «Відшкодування витрат на стаціонарне лікування особи, яка потерпіла від злочину»; ст. 123 «Визнання цивільним позивачем»; ст. 125 «Обов'язок забезпечення цивільного позову і передбаченої законом конфіскації майна»; ст. 126 «Порядок забезпечення цивільного позову і можливої конфіскації майна»; ст. 148 «Мета і підстави застосовування запобіжних заходів»; ст. 1563 «Порядок вирішення питання про грошове стягнення з поручителя в разі ухилення обвинуваченого від явки до органів дізнання чи слідства»; ст. 159 «Заходи піклування про неповнолітніх дітей заарештованого»; ст. 160 «Заходи по охороні майна ув'язненого»; ст. 171 «Виклик і допит потерпілого»; ст. 185 «Нерозголошення обставин особистого життя обшукуваних»; ст. 217 «Ознайомлення потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача з матеріалами справи»; ст. 223 «Обвинувальний висновок»; ст. 224 «Додатки до обвинувального висновку»; ст. 227 «Повноваження прокурора по здійсненню нагляду за виконанням законів органами дізнання і досудового слідства»; ст. 237 «Питання, які з'ясовуються суддею при попередньому розгляді справи»; ст. 251 «Особливості попереднього розгляду в справах, які порушуються за скаргою потерпілого»; ст. 253 «Питання, які підлягають вирішенню суддею в зв'язку з підготовкою справи до судового розгляду»; ст. 255 «Забезпечення права на ознайомлення з матеріалами справи»; ст. 261 «Рівність прав сторін у судовому розгляді»; ст. 267 «Участь потерпілого в судовому розгляді»; ст. 268 «Участь цивільного позивача і цивільного відповідача в судовому розгляді»; ст. 272 «Заходи, які застосовуються до порушників порядку судового засідання»; ст. 279 «Вирішення питання про притягнення до відповідальності за завідомо неправдиві показання, неправильний переклад і неправдивий висновок»; ст. 290 «Наслідки неявки потерпілого»; ст. 291 «Наслідки неявки цивільного позивача»; ст. 295 «Роз'яснення прав і обов'язків особам, що беруть участь у справі»; ст. 299 «Визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження»; ст. 302 «Роз'яснення свідкові і потерпілому їх прав та обов'язків»; ст. 308 «Допит потерпілого»; ст. 324 «Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку»; ст. 328 «Розв'язання цивільного позову»; ст. 329 «Забезпечення цивільного позову»; ст. 334 «Мотивувальна частина вироку»; ст. 335 «Резолютивна частина вироку»; ст. 346 «Заходи піклування про неповнолітніх дітей і збереження майна засудженого»; ст. 350 «Зміст апеляції»; ст. 368 «Однобічність або неповнота дізнання, досудового чи судового слідства»; ст. 369 «Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам справи»; ст. 370 «Істотні порушення вимог кримінально-процесуального закону»; ст. 371 «Неправильне застосування кримінального закону»; ст. 372 «Невідповідність призначеного судом покарання ступені тяжкості злочину та особі засудженого»; ст. 378 «Вирок (постанова) апеляційного суду»; ст. 380 «Окрема ухвала апеляційного суду»; ст. 383 «Судові рішення, які можуть бути перевірені в касаційному порядку»; ст. 391 «Особи, які беруть участь у розгляді справи в касаційному порядку»; ст. 399 «Обов'язковість вказівок касаційної інстанції»; ст. 400-2 «Ухвала касаційного суду»; ст. 400-4 «Підстави для перегляду судових рішень в порядку виключного провадження»; ст. 403 «Обов'язковість вироку, ухвали і постанови суду»; ст. 411 «Порядок вирішення питань, зв'язаних з виконанням вироку»; ст. 415 «Нагляд за законністю виконання вироків та інших судових рішень»; ст. 425 «Здійснення провадження за протокольною формою досудової підготовки матеріалів»; ст. 433 «Обставини, що підлягають встановленню в справах про злочини неповнолітніх»; ст. 441 «Участь законного представника неповнолітнього підсудного в судовому розгляді»; ст. 442 «Участь у судовому розгляді представників служби у справах

неповнолітніх та міліції у справах неповнолітніх»; ст.443 «Участь у судовому розгляді представників підприємств, установ і організацій»; ст. 444 «Видалення неповнолітнього підсудного з залу судового засідання»; ст. 445 «Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку»; ст. 446 «Зміст вироку»; ст. 448 «Питання, які підлягають вирішенню судом у справах про застосування примусових заходів виховного характеру» (всього 75 статей із 449, закріплених у КПК) [22].

Отже, у КПК 1960 року прямо чи опосередковано питання кримінологічного характеру були відображені у 17% статей. І цьому явищу були пояснення, а саме: по загальноприйнятій теоретичній моделі, норми матеріального права у співвідношенні з нормами процесуального права є визначальними, позаяк останні не можуть існувати без перших та призначені для реалізації їх з додержанням певних процедур [23, с. 180-181]. У чинному на той час КК 1960 року [24], а потім у КК 2001 р. [25], у ст. 1 одним із завдань було визначено завдання по запобіганню злочинам, тому логічним кроком законодавця стало визначення процедур його реалізації у КПК. Більш того, одним із елементів мети покарання (ч. 2 ст. 50 КК) закон також визначив запобіганню злочинам, причому не тільки з боку засуджених, але й інших осіб. В унісон цьому визначальним це завдання стало й у КВК України (ст.ст. 1, 104) [26]. Як у зв'язку з цим слушно зауважив В.М. Тертишиник, слід робити так, щоб весь кримінальний процес справляв профілактичну дію на його учасників, попереджував нові злочини. Тоді можна сказати, що найкраще правосуддя те, яке робить себе зайвим [27, с. 114].

Такий підхід заснований ще з далеких історичних часів та апробований на практиці. Зокрема, О.Ф. Кистяківський з цього приводу зробив висновок про те, що існування загальних принципів, якими керується суд, показує, чому кримінальний процес складає також предмет загального кримінального права, без них процес не заслуговував би імені науки, а був би лише мистецтвом і його викладання перетворилось би у сухий аналіз діючих кодексів [28, с. 28]. Проте автори КПК 2012 року [1] всупереч доктринальним положенням, логіки та юридичній практиці пішли по-іншому шляху і фактично лише у завуальованій формі відобразили у Кодексі процедурні моменти реалізації у кримінальному процесі кримінологічної політики. Більш того, безпідставно та необґрунтовано виключені з КПК ті статті, що безпосереднього були спрямовані на реалізацію визначеного у КК завдання по запобіганню злочинам (виявлення причин і умов злочину; реагування на них шляхом винесення подань і ухвал; врахування цих обставин при призначенні покарання тощо). Так, у п. 1 постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. № 7 «Про практику призначення судами кримінального покарання» було зазначено, що, призначаючи покарання, у кожному конкретному випадку суди мають дотримуватись вимог кримінального закону й зобов'язані враховувати ступінь тяжкості вчиненого злочину, дані про особу винного та обставини, що пом'якшують і обтяжують покарання. Таке покарання має бути необхідним і достатнім для виправлення засудженого та попередження нових злочинів [29, с. 231].

Таким чином зазначена постанова, як, власне, й інші постанови Пленуму Верховного Суду України [30], зобов'язували суди по кожній кримінальній справі реалізувати завдання КК по запобіганню злочинам, що логічно витікало у тому числі із змісту співвідношення норм матеріального та процесуального права. Поряд з цим та заради справедливості слід зазначити, що на практиці суди досить формально та лише у загальних рисах підходили до виконання як приписів закону, так і роз'яснень Верховного суду України з цих питань, про що красномовно свідчить судова статистика за 2001-2015 р.р. Так, у 2002 році (першому звітному періоді з часу прийняття КК 2001 р.) для усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочинів, суди постановили 4661 окрему ухвалу (постанову), що складало 2,8% (у 2001 р. – 4,3%) від кількості справ, розглянутих із поставленням вироку [31, с. 45]. Суттєво не змінилась ситуація і в подальші роки, аж до прийняття КПК України 2012 р. Зокрема, у 2011 р. кількість таких ухвал (постанов) судів у загальній структурі вироків становила лише 0,1% (у 2010 р. – 0,1%) [32, с. 35-36], а в 2012 р. – лише 3,2% [33, с. 26].

Висновок. З вищевикладеного можна зробити висновок про те, що і в умовах дії КПК України 1960 р. теж існувала проблема щодо реалізації у слідчо-судовій практиці тих процесуальних норм, що відображали зміст кримінологічної політики, але вона стосувалась більш глобальної проблеми, а саме – ефективності застосування у практичній діяльності правових норм [34]. У той самий час, проблеми відсутності таких процесуальних норм, що

має місце у чинному КПК, – це результат порушення її розробниками та законодавцем принципів нормотворчості (верховенства права, законності, демократизму, ефективності, науковості, системності, технічної досконалості, ін.) та в цілому – ігнорування змісту функцій нормотворчості (первинного та вторинного регулювання суспільних відносин; їх дерегуляція; усунення недоліків правового регулювання та впорядкування цього процесу) [23, с. 212-214].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. – Х.: Право, 2016. – 374 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – Т. 1. – 768 с.
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260.
4. Грошевий Ю.М., Капліна О.В. Трансформація нормативної моделі кримінального провадження за новим кримінальним процесуальним кодексом України // Правова доктрина України : у 5 т. / [В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргареева та ін.] ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. – Х. : Право, 2013. –Т. 5 : Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку– 2013. – С. 587-614.
5. Коваленко В.В. Щодо стану та перспектив розвитку держави // Правничий часопис Європейського університету. Науковий збірник. – 2015. –№ 1 (1). – С. 5-10.
6. Шакур В.І. Концептуальні засади розвитку кримінологічної науки в Україні // Правова доктрина у 5 т. – Х.: Право, 2013. – Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.С. Батиргареева та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова. – С. 460-469.
7. Голіна В.В. Кримінологічна політика України // правова доктрина у 5 т. – Х.: Право, 2013. – Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.С. Батиргареева та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова. – С. 470-483.
8. Шведова Г.Л. Кримінологічна політика у сфері протидії корупції в сучасній Україні // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції: зб. Матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. [22 травня 2015 року], м. Харків. – Х.: ХНУВС, 2015. – С. 146-147.
9. Тунтула А.С. Новая доктрина антикриминальной отрасли права и деликтологии как антиделиктных юридических наук // Актуальні проблемикримінального права та кримінології у світліреформуваннякримінальноїюстиції: зб. МатеріалівМіжнар. наук.-практ. конф. [22 травня 2015 року], м. Харків. – Х.: ХНУВС, 2015. – С. 206-207.
10. Кулик О.Г. Сучасна кримінальна ситуація в Україні: тенденції і прогноз // <http://www.nbuv.gov.ua>.
11. Аналіз здійснення судочинства судами загальної юрисдикції у 2014 р. (за даними судової статистики) // Вісник Верховного Суду України. – 2015. – № 6 (178). – С. 23-35.
12. Меркулова В.О. Зміст, сутність, порядок застосування окремих кримінально-правових інститутів: співвідношення кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого законодавства // Кримінально-правові та кримінологічні заходи протидії злочинності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.) (м. Одеса, 13 листп. 2015 року). – Одеса: ОДУВС, 2015. – С. 112-114.
13. Шамара О.В. Інтереси держави: дискусія в кримінальному праві України // Кримінально-правові та кримінологічні заходи протидії злочинності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.) (м. Одеса, 13 листп. 2015 року). – Одеса: ОДУВС, 2015. – С. 184-186.
14. Рішення Конституційного Суду України від 08.04.1999 №1-1/99 (справа про представництво прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді) // Офіційний вісник України. – 1999, – № 15. – С. 35.
15. Гусаров С.М. Теорія правовідносин у кримінальному праві України та проблеми її розвитку // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції: зб. Матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. [22 травня 2015 року], м. Харків. – Х.: ХНУВС, 2015. – С. 14-15.

16. Карпец И.И. Проблемы преступности // И.И. Карпец. – М.: «Юрид. лит.», 1969. – 220 с.
17. Комплексна програма профілактики злочинності на 2001-2005 р.р.: Затв. Указом Президента України від 25 грудня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 52. – Ст. 2258.
18. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1209-р // Офіційний вісник України. – 2011. – № 93. – Ст. 3389.
19. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
20. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358.
21. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 36. – Ст. 18.
22. Кримінально-процесуальний кодекс Української Радянської Соціалістичної Республіки: затверджений законом від 28 грудня 1960 року // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1961. – № 2. – Ст. 15.
23. Теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – 368 с.
24. Кримінальний кодекс Української РСР: затверджений Законом Української РСР від 28 грудня 1960 року // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1961. – № 2. – Ст. 14.
25. Кримінальний кодекс України: Прийнятий 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
26. Кримінально-виконавчий кодекс України: прийнятий Верховною Радою України 11 липня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 3-4. – Ст. 21.
27. Тertiшник В.М. Науково-практичний коментар до кримінально-процесуального кодексу України. – 10-те вид., доп. і перероб. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 2008. – 992 с.
28. Кистяковський А.Ф. я часть уголовного судопроизводства. – К.: Издательство Семенко Сергея, 2005. –118 с.
29. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року № 7 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах. – 3-є вид., змін. і доп. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. – С. 231-245.
30. Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. – 456 с.
31. Аналіз роботи судів загальної юрисдикції в 2002 р. за даними судової статистики // Вісник Верховного Суду України. – 2003. – № 3 (37). – С. 40-49.
32. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції у 2011 р. (за даними судової статистики) // Вісник Верховного Суду України. – 2012. – № 6 (141). – С. 28-42.
33. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції у 2012 р. (за даними судової статистики) // Вісник Верховного Суду України. – 2013. – № 6 (154). – С. 20-41.
34. Батуров Г. П. Теоретические основы эффективности правосудия : науч. изд. / Г. П. Батуров, Т. Г. Моршакова, И. Л. Петрухин. – Москва : Наука, 1979. – 392 с.

**ON SOME PROBLEMATIC ASPECTS OF THE IMPLEMENTATION OF THE CRIMINAL
PROCEDURAL LEGISLATION OF UKRAINE THE TASK TO PREVENT CRIMES****O. KOLB, S. KOLB**

Statement of the problem. In accordance with the requirements of part 2 of article 1 of the criminal procedure code of Ukraine, the criminal procedural legislation of Ukraine consists of the relevant provisions of the Constitution of Ukraine, international treaties consent to be bound by the Verkhovna Rada of Ukraine, this Code and other laws of Ukraine [1]. However, as indicated in part 5 of article 9 of the criminal procedure code, the criminal procedural legislation of Ukraine is subject to the law of the European court of human rights. This legislative approach, as rightly said N. With. Karpov, due to the requirements of art. 46 "Binding force of judicial decisions and their implementation", section II "the European court of human rights," Convention on the protection of human rights and fundamental freedoms, which stipulates that States that ratify the Convention are obliged to abide by the final decision of the Court in any case to which they are parties [2, p. 6]. In addition, article 17 of the Law of Ukraine of 23 February 2006 "On the implementation of decisions and application of practice of the European court of human rights" stated that the courts apply in their proceedings the Convention and Court's practice as a source of law [3].

Therefore, the adoption of the new code of criminal procedure, as on this occasion, concluded J. M. Grosheva and O. V. Kaplina, opened a new page in the history of modern criminal procedural science, gave a new impetus to the development of national scientific thought, was put before scholars and practitioners, new challenges [4, p. 587]. In particular, these tasks are connected with the necessity of realization of the conceptual provisions of the new criminal procedural legislation, the entities introduced innovations, theoretical Foundation, develop the necessary concepts, identification of gaps and conflicts in the normative regulation of criminal procedural legal relations [4, p. 587].

This determined the choice of object and subject of this research article and its main task is to develop scientifically grounded proposals on improving criminal-procedural legislation of Ukraine on the issues of preventive activity of the subjects of the criminal process.

Particularly relevant to this conclusion with a review of those modifications that have a significant influence on the embodiment in the criminal procedural legislation of Ukraine, provisions and conclusions which are meaningful and reflect the essence of criminological policy, especially, as correctly noted V. V. Kovalenko, what national idea should I invent as a Bicycle, and based on many years of experience of generations, to discover how open the General laws of social development and specific features of functioning of a given society [5, p. 9].

The state of research. As shown by the scientific literature, virtually every criminologist today substantiates the need to consolidate the current Criminal procedure code (hereinafter CPC) of Ukraine criminological foundations of activity of subjects of criminal proceedings. Particularly active in this context, the work of such scientists as: A. M. Bandurka, In. Vasiljevic. In. Golna. M. Golovkin, A. M. Dzuza, T. A. Denisova, S. F. Dension, I. M. Kopotun, V. A. Merkulov, A. V. Savchenko, V. P. Tichiy, V. I. Shakun and other researchers, the work which made up the methodological basis for the preparation of this scientific article.

Summary of the main provisions. As the practice of criminological reality in Ukraine, especially in recent years, necessitates a conceptual clarify, and to some extent, and more specifically to identify ways of actualization of contemporary Ukrainian criminology [6, p. 460], including taking into account the fact that the adoption of the new criminal procedure code has not led to significant changes of the revolutionary process, and there has been only a transformation of the normative model of criminal proceedings [4, p. 587]. However, as rightly noted by V. V. Golna, it is worth remembering that the experience of embodiment that is criminological policy in Ukraine [7, p. 478]. That is why, in his opinion (and can we agree), given the variability of the social situation in the country, an essential element of criminological policy should be the development of principles and mechanisms of real implementation of theoretical advances in the practice of the subjects of implementation, as state and representative institutions and of civil society institutions [7, p. 478]. Moreover, as rightly believes G. L. Shvedova, the Ukrainian society needs a system upgrade, because in the modern renewal of

society, political reform is not always matched by the economic, and the process of democratization is often reduced to the freedom to speak [8, p. 147]. In particular, if the specified issue is discussed in the context of the content of the problems of implementation of tasks of prevention, we can hardly agree with the proposition O. S. Mantuli who believes that criminology needs instead to receive such anti Delta methodical legal policy, as delictology, the subject of research which should be the causation of all varieties of offences, not criminal offences, which actually takes place in traditional criminology [9, p. 207].

This superficial approach and at the same time, the unjustified neglect of the possibilities of criminology in combating crime today in Ukraine has not bomos of the word, the terrible consequences, namely: a special condition, which promotes the growth of certain groups and types of crime, is reducing the effectiveness of law enforcement, in particular police associated with significant drawbacks of the current criminal procedure code, which led to the actual termination of operational-investigative activity (OSA); the demoralization of the criminal part of the police, prosecutors and judges who are under threat of career termination; the dismissal of some experienced police officers (police) [10]. In this case, since the adoption of the criminal procedure code 2012 every year grows not only the number of registered according to article 214 of the Code of crimes, but the number of criminal proceedings before the courts in violation of the terms specified in articles 314, 316 of the CPC. Thus, in 2014 the number of such cases increased by 3.3 times and amounted to 9.6 thousand (in 2013. – 2.9 thousand) or 7% (in 2013. – 1.7 percent) of the number of cases, the proceedings in which completed [11, p. 24]. Significantly, the situation has not changed in the 2015-2016 academic year. [10]. How about this aptly remarked V. A. Merkulov, the way of reforming the criminal-procedural and criminal-Executive law in the direction of the Department and contraction of a purely sectoral issues and study them in isolation from the problems of criminal law will lead to an increase of criminal justice, which will be regulated not sufficiently clear, contradictory and sometimes mutually exclusive character of the provisions of the law [12, p. 114].

Thus, the conceptual problem of today's Ukraine, as a legal category, and the establishment of those state interests that should be protected by criminal law and criminal procedural means, based on the content and providing them the conceptual foundations of criminological policy of Ukraine, which fully corresponds with the objectives specified in part 2 of article 1 of the criminal code of Ukraine [13, pp. 184-186]. It should be borne in mind that the constitutional Court of Ukraine invests in the concept of "state interests" activities aimed at protecting fundamental values that ensure the existence and functioning of the state itself [14]. With this approach, as correctly concluded Vladimir Golna, systematic combating crime with a view to its gradual reduction and ousting of human existence as a distant prospect communicates is not so much legal, how much crime the politics of crime [7, p. 470]. Along with this, we should agree with S. M. Gusarov, who is convinced that the state's actions that are externally (in form) correspond to the means of criminal and legal impact, but denied the substantive basis (performed in the absence of an appropriate legal relationship) is a violation of the principles of a legal state [15, p. 14].

At the time, defining the crime as one of the most important functions of the state. And. Karpets noted that it includes the following content (stages): 1) crime prevention; 2) their identification and disclosure; 3) the investigation of criminal cases; 4) judicial proceedings criminal cases and punish the perpetrators; 5) activities for the rehabilitation of convicted persons; 6) supervise the release from places of imprisonment and of carrying out special educational work [16, p. 162]. This approach has long been dominant in science and practice and has been implemented on the regulatory level as one of the functions of the state, namely, the function of combating crime. In particular, since the independence of Ukraine up to 2015 the traditional approval at the level of the decree of the President of Ukraine [17] or the Cabinet of Ministers of Ukraine [18] Integrated target programs of crime prevention for a certain period. In addition, the individual elements of the safety activities were identified and in some special laws ("On operative-search activities" [19]; "About organizationally-legal bases of fight against organized crime" [20]; "On principles of prevention and combating corruption" [21]; etc.), as well as separate norms of the criminal code, the PEC and the criminal procedure code of Ukraine. Thus, the CPC of 1960 the issue was devoted to a number of articles, namely: article 23 "the identification of the causes and conditions that contributed to the Commission of the crime"; article 23-1 "Representation of the body of inquiry, investigator, Prosecutor in a criminal

case"; article 23-2 "private definition (decision) of the court"; article 27 "the criminal prosecution only by complaint of the victim"; article 28 "Civil action in a criminal case"; art. 29 "Providing damages caused by the crime, and the execution of the judgment regarding confiscation of property"; article 49 "the Victim"; article 50 of the "Civil plaintiff", article 52 "the representatives of the victim, civil plaintiff and civil defendant"; article 52-1 "security of persons participating in criminal proceedings"; article 52-2 "the Rights and obligations of persons in respect of whom the measures of security"; article 52-3 "non-Disclosure of information about the person against whom the measures of security"; article 52-4 "Order of cancellation of security measures"; article 52-5 "Appeal of decisions on refusal in application of security measures or to terminate them"; article 53-1 "the Duty of the body of inquiry, investigator, Prosecutor and court to take measures to compensation of damage caused to citizen by unlawful actions"; article 64 "of the Circumstances to be proven in a criminal case", article 92 "the Reimbursement of witnesses, victims, lawful representatives of victims, experts, specialists, translators and attesting witnesses"; article 93-1 of the "Reimbursement for inpatient treatment of a person that the victim of the crime"; article 123 "Recognition as a civil plaintiff"; article 125 "the responsibility of ensuring the civil claim and the statutory confiscation of property"; article 126 of the "Procedure for ensuring the civil claim and possible confiscation of property"; article 148 "the Purpose and grounds for applying preventive measures"; article 1563 "Order of decision of a question on monetary collecting from the guarantor in case of failure of the accused to appear in bodies of inquiry or investigation"; article 159 of the "Measures for the care of underage children of the arrested person"; article 160 of the "Measures for the protection of the property of the prisoner"; article 171 "the Calling and interrogation of the victim"; 185 "non-disclosure of the circumstances of his personal life scour"; art. 217 "Acquaintance of the victim, civil plaintiff and civil Respondent with the materials of the case", article 223 "Indictment"; article 224 "of the Annex to the indictment", article 227 "the Powers of the Prosecutor supervising the execution of laws by bodies of inquiry and pretrial investigation"; article 237 "Questions that are being investigated by a judge in a previous examination of the case", article 251 "Features of the previous consideration of the cases have been initiated on the complaint of the victim"; article 253 "Issues that shall be resolved by judge in connection with the preparation of the case for trial"; article 255 "the right to familiarization with the materials of the case"; article 261 "the Equality of rights of the parties to the litigation"; article 267 of "the Participation of victims in the proceedings"; article 268 of the "Participation of civil plaintiff and civil defendant in the trial"; article 272 "Measures, which apply to violators of the order of the trial"; article 279 of the "Decision on the prosecution of false evidence, wrong translation and false imprisonment"; article 290 of the "Consequences of absence of the victim"; article 291 of the "Consequences of absence of the civil party"; art. 295 "the rights and responsibilities of persons involved in the case"; article 299 "Defining the scope of evidence subject to research and their study"; article 302 "the Explanation of the witness and the victim of their rights and duties"; article 308 "Interrogation of the victim"; article 324 "Issues that are resolved by the court in the verdict"; 328 "Authorization of a civil suit"; article 329 "the civil action"; and article 334 "the Reasoning part of the sentence"; article 335 "the Operative part of the verdict"; article 346 "Measures for the care of minor children and preserve the assets of the convicted person"; article 350 of the "Contents of appeal"; article 368 of the "one-Sidedness or incompleteness of the inquiry, pre-trial or judicial investigation"; article 369 "the Inconsistency of the findings of the trial court to the actual circumstances of the case"; article 370 "Significant violations of criminal-procedural law"; article 371 of the "Incorrect application of the criminal law"; article 372 Mismatch "court-appointed punishment to the severity of the crime and the convicted person"; article 378 of "the Verdict (decision) of the court of appeal"; article 380 "private definition of court of appeal"; article 383 "judgment, which can be checked in a cassation order"; art. 391 "Persons participating in the proceedings in a cassation order"; article 399 of "Mandatory instructions of the cassation instance"; between 400-2 article "the constitutional court"; article 400-4 "Grounds for review of judicial decisions in exceptional circumstances"; article 403 of the "Binding verdict, ruling and decision of the court"; article 411 "resolution of issues related to the execution of the sentence"; article 415 of the "Supervision over legality of execution of sentences and other judicial decisions"; article 425, "implementation of the production Protocol form of pre-trial preparation materials"; art 433 "the Circumstances are being ascertained in cases of crimes of minors"; article 441 "Participation of the legal representative of a juvenile defendant in the trial"; article 442 "Participation in the proceedings of the representatives of the service in Affairs of

minors and militia in Affairs of minors"; article 443 "Participation in the trial representatives of the enterprises, institutions and organizations"; article 444 "Removing a juvenile defendant from the courtroom"; article 445 "Issues that are solved by the court when the sentence"; article 446 of the "Content of sentence"; article 448 "the Issues that shall be resolved by the court in the cases on application of compulsory educational measures" (a total of 75 articles 449, enshrined in the code of criminal procedure) [22].

So, in the criminal procedure code 1960, directly or indirectly, issues of criminological nature were reflected in the 17% of the articles. And this phenomenon was the explanation, namely: according to the generally accepted theoretical model, the substantive law in relation to the procedural rules are crucial, since the latter cannot exist without the first and intended to implement them subject to certain procedures [23, p. 180-181]. Existing at the time the criminal code in 1960 [24], and then in the UK in 2001 [25], article 1 one of the tasks tasks were identified for the prevention of crimes, so the logical next step of the legislator was to define the procedures for its implementation in the criminal procedure code. Moreover, one element of purpose of punishment (part 2 of article 50 of the criminal code) the law also identified the prevention of crimes, not only by convicts but also others. In unison this determinative, this job was in KVN of Ukraine (articles 1, 104) [26]. In this regard, rightly noted by V. M. Artisanic, you should do so that the whole criminal process has produced a preventive effect on its participants, a sign of new crimes. Then we can say that the best justice is that which makes itself superfluous [27, p. 114].

This approach is based more distant historical times and tested in practice. In Particular, O. F. Kistiakowsky for this reason concluded that the existence of General principles that have guided the court, showing why the criminal process is the subject of General criminal law, without them the process would not deserve the name of science, and would only be art and his teaching would become a dry analysis of the existing codes [28, p. 28]. However, the authors of the criminal procedure code 2012 [1] contrary to the doctrinal position of logic and the practice of law has taken a different path and in fact, only in a veiled form reflected in the Codex procedural aspects of implementation of the criminal process criminological policy. Moreover, arbitrarily and unreasonably excluded from PDA those articles that were directly aimed at the implementation of a particular in the UK the task of crime prevention (identifying the causes and conditions of crime; responding by providing submissions and regulations; the circumstances in sentencing, and the like). Thus, in p. 1 resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine from October, 24th, 2003 n 7 "About practice of appointment by courts of criminal punishment", imposing penalties, in each case, the courts must adhere to the requirements of the criminal law and must consider the gravity of the crime, the identity of the perpetrator and the circumstances mitigating and aggravating punishment. Such punishment must be necessary and sufficient for correction of the convict and prevention of new crimes [29, p. 231].

Thus the said regulation, as, indeed, other decisions of the Supreme Court of Ukraine [30], obliged the courts for each criminal case to realize the objectives of the criminal code on the prevention of crimes that logically followed including the content ratio of substantive and procedural law. Along with this, and in fairness it should be noted that in practice the courts rather formal and is only loosely approached the implementation as the requirements of the law and explanations of the Supreme court of Ukraine on these issues, as evidenced by the judicial statistics for 2001-2015 gg So, in 2002 (the first reporting period since the adoption of the criminal code, 2001) to eliminate the causes and conditions that contributed to the Commission of crimes, the courts ruled 4661 private definition (resolution) that was 2.8% (in 2001 and 4.3%) of the number of cases dealt with the formulation of the sentence [31, p. 45]. Not significantly changed the situation in the following years, until the adoption of the CPC of Ukraine 2012 In particular, in 2011 the number of such definitions (decisions) of courts in the overall structure of sentences only 0.1% (in 2010 – 0, 1%) [32, p. 35-36], and in 2012 only 3.2% [33, p. 26].

Conclusion. From the above it can be concluded that in terms of the criminal procedure code 1960, too, was a problem for the implementation of the investigation and judicial practice of those procedural rules that reflect the content of criminological policy, but she was concerned with more global problems – namely, the effectiveness of the application in practice of legal rules [34]. At the same time, the lack of such procedural rules, as in current criminal procedure code is the result of violation of its developers and legislator of the principles of rulemaking (the rule of law, legality, democracy, efficiency, scientific, systematic, technical excellence, etc.) and generally ignoring the content of the functions of norm-setting (primary and secondary regulation

of social relations; deregulation; elimination of shortcomings of legal regulation and streamlining of this process) [23, p. 212-214].

REFERENCES:

1. Kryminalnyj procesualnyj kodeks Ukrainy. – X.: Pravo, 2016. – 374 s.
2. Kryminalnyj procesualnyj kodeks Ukrainy. Naukovo-praktychnyj komentar: u 2 t. / O.M. Bandurka, Ye.M. Blazhivskij, Ye.P. Burdol ta in.; za zag. red. V.Ya. Taciya, V.P. Pshonky, A.V. Portnova. – X.: Pravo, 2012. – T. 1. – 768 s.
3. Pro vykonannya rishen ta zastosuvannya praktyky Yevropejskogo sudu z prav lyudyny: Zakon Ukrainy vid 23 lyutogo 2006 roku // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrainy. – 2006. – # 30. – St. 260.
4. Groshevyj Yu.M., Kaplina O.V. Transformaciya normatyvnoyi modeli kryminalnogo provadzhennya za novym kryminalnym procesualnym kodeksom Ukrainy // Pravova doktryna Ukrainy : u 5 t. / [V. Ya. Tacij, V. I. Borysov, V. S. Batyrgareyeva ta in.] ; za zag. red. V. Ya. Taciya, V. I. Borysova. – X. : Pravo, 2013. –T. 5 : Kryminalno-pravovi nauky v Ukraini: stan, problemy ta shlyaxy rozvytku– 2013. – S. 587-614.
5. Kovalenko V.V. Shhodo stanu ta perspektyv rozvytku derzhavy // Pravnychyj chasopys Yevropejskogo universytetu. Naukovyj zbirnyk. – 2015. –# 1 (1). – S. 5-10.
6. Shakun V.I. Konceptualni zasady rozvytku kryminologichnoyi nauky v Ukraini // Pravova doktryna u 5 t. – X.: Pravo, 2013. – T. 5: Kryminalno-pravovi nauky v Ukraini: stan, problemy ta shlyaxy rozvytku / V.Ya. Tacij, V.I. Borysov, V.S. Batyrgareyeva ta in.; za zag. red. V.Ya. Taciya, V.I. Borysova. – S. 460-469.
7. Golina V.V. Kryminologichna polityka Ukrainy // pravova doktryna u 5 t. – X.: Pravo, 2013. – T. 5: Kryminalno-pravovi nauky v Ukraini: stan, problemy ta shlyaxy rozvytku / V.Ya. Tacij, V.I. Borysov, V.S. Batyrgareyeva ta in.; za zag. red. V.Ya. Taciya, V.I. Borysova. – S. 470-483.
8. Shvedova G.L. Kryminologichna polityka u sferi protydyi korupciyi v suchasnij Ukraini // Aktualni problemy kryminalnogo prava ta kryminologiyi u svitli reformuvannya kryminalnoyi yustyciyi: zb. Materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [22 travnya 2015 roku], m. Xarkiv. – X.: XNUVS, 2015. – S. 146-147.
9. Tuntula A.S. Novaya doktryna antykryminalnoj otrasly prava y delyktologyy kak antydelyktnix yurydycheskyx nauk // Aktualni problemy kryminalnogo prava ta kryminologiyi u svitli reformuvannya kryminalnoyi yustyciyi: zb. Materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [22 travnya 2015 roku], m. Xarkiv. – X.: XNUVS, 2015. – S. 206-207.
10. Kulyk O.G. Suchasna kryminalna situaciya v Ukraini: tendenciya i prognoz // <http://www.nbu.gov.ua>.
11. Analiz zdiysnennya sudochynstva sudamy zagalnoyi yurysdykciyi u 2014 r. (za danymy sudovoyi statystyky) // Visnyk Verhovnogo Sudu Ukrainy. – 2015. – # 6 (178). – S. 23-35.
12. Merkulova V.O. Zmist, sutnist, porjadok zastosuvannya okremyx kryminalno-pravovyx instytutiv: spivvidnoshennya kryminalnogo, kryminalno-procesualnogo, kryminalno-vykonavchogo zakonodavstva // Kryminalno-pravovi ta kryminologichni zaxody protydyi zlochynnosti: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf.) (m. Odesa, 13 lystp. 2015 roku). – Odesa: ODUVS, 2015. – S. 112-114.
13. Shamara O.V. Interesy derzhavy: dyskusiya v kryminalnomu pravi Ukrainy // Kryminalno-pravovi ta kryminologichni zaxody protydyi zlochynnosti: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf.) (m. Odesa, 13 lystp. 2015 roku). – Odesa: ODUVS, 2015. – S. 184-186.
14. Rishennya Konstytucijnogo Sudu Ukrainy vid 08.04.1999 #1-1/99 (sprava pro predstavnytvo prokuraturoyu Ukrainy interesiv derzhavy v arbitrazhnomu sudi) // Oficijnyj visnyk Ukrainy. – 1999, – # 15. – S. 35.
15. Gusarov S.M. Teoriya pravovidnosyn u kryminalnomu pravi Ukrainy ta problemy yiyi rozvytku // Aktualni problemy kryminalnogo prava ta kryminologiyi u svitli reformuvannya kryminalnoyi yustyciyi: zb. Materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [22 travnya 2015 roku], m. Xarkiv. – X.: XNUVS, 2015. – S. 14-15.
16. Karpecz Y.Y. Проблемы преступности // Y.Y. Karpecz. – M.: «Yuryd. lyt.», 1969. – 220 s.

17. Kompleksna programa profilaktyky zlochynnosti na 2001-2005 r.r.: Zatv. Ukazom Prezydenta Ukrayiny vid 25 grudnya 2000 r. // Oficijnyj visnyk Ukrayiny. – 2000. – # 52. – St. 2258.

18. Pro sxvalennya Konceptiyi realizaciyi derzhavnoyi polityky u sferi profilaktyky pravoporushen na period do 2015 roku : rozporjadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 30 lystopada 2011 r. # 1209–r // Oficijnyj visnyk Ukrayiny. – 2011. – # 93. – St. 3389.

19. Pro operatyvno-rozshukovu diyalnist : Zakon Ukrayiny vid 18 lyutnya 1992 r. // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1992. – # 22. – St. 303.

20. Pro organizacijno-pravovi osnovy borotby z organizovanoyu zlochynnistyu: Zakon Ukrayiny vid 30 chervnya 1993 roku // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1993. – # 35. – St. 358.

21. Pro zasady zapobigannya i protydyi korupciyi: Zakon Ukrayiny vid 07.04.2011 # 3206-VI // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2011. – # 36. – St. 18.

22. Kryminalno-procesualnyj kodeks Ukrayinskoyi Radyanskoyi Socialistychnoyi Respubliki: zatverdzhenyj zakonom vid 28 grudnya 1960 roku // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayinskoyi RSR. – 1961. – # 2. – St. 15.

23. Teoriya derzhavy i prava : pidruch. dlya stud. yuryd. vyssh. navch. zakl. / O. V. Petryshyn, S. P. Pogrebnyak, V. S. Smorodynskij ta in.; za red. O. V. Petryshyna. – X. : Pravo, 2014. – 368 s.

24. Kryminalnyj kodeks Ukrayinskoyi RSR: zatverdzhenyj Zakonom Ukrayinskoyi RSR vid 28 grudnya 1960 roku // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayinskoyi RSR. – 1961. – # 2. – St. 14.

25. Kryminalnyj kodeks Ukrayiny: Pryjnyatyj 5 kvitnya 2001 r. // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2001. – # 25-26. – St. 131.

26. Kryminalno-vykonavchij kodeks Ukrayiny: pryjnyatyj Verhovnoyu Radoyu Ukrayiny 11 lypnya 2003 roku // Vidomosti Verhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2004. – # 3-4. – St. 21.

27. Tertyshnyk V.M. Naukovo-praktychnyj komentar do kryminalno-procesualnogo kodeksu Ukrayiny. – 10-te vyd., dop. i pererob. – K.: Vydavnychij dim «Yurydychna knyga», 2008. – 992 s.

28. Kystyakovskij A.F. ya chast ugolovnoho sudoproyzvodstva. – K.: Yzdatelstvo Semenka Sergeya, 2005. – 118 s.

29. Pro praktyku pryznachennya sudamy kryminalnogo pokarannya: postanova Plenumu Verhovnogo Sudu Ukrayiny vid 24 zhovtnya 2003 roku # 7 // Postanovy Plenumu Verhovnogo Sudu Ukrayiny u kryminalnyx spravax. – 3-ye vyd., zmin. i dop. – K.: PALYVODA A.V., 2011. – S. 231-245.

30. Postanovy Plenumu Verhovnogo Sudu Ukrayiny v kryminalnyx spravax / uporyad. V.V. Rozhnova, A.S. Syzonenko, L.D. Udalova. – K.: PALYVODA A.V., 2011. – 456 s.

31. Analiz roboty sudiv zagalnoyi yurysdykciyi v 2002 r. za danymy sudovoyi statystyky // Visnyk Verhovnogo Sudu Ukrayiny. – 2003. – # 3 (37). – S. 40-49.

32. Analiz stanu zdijsnennya sudochnstva sudamy zagalnoyi yurysdykciyi u 2011 r. (za danymy sudovoyi statystyky) // Visnyk Verhovnogo Sudu Ukrayiny. – 2012. – # 6 (141). – S. 28-42.

33. Analiz stanu zdijsnennya sudochnstva sudamy zagalnoyi yurysdykciyi u 2012 r. (za danymy sudovoyi statystyky) // Visnyk Verhovnogo Sudu Ukrayiny. – 2013. – # 6 (154). – S. 20-41.

34. Baturov G. P. Teoretycheskye osnovy effektivnosti pravosudyia : nauch. yzd. / G. P. Baturov, T. G. Morshakova, Y. L. Petrukhyn. – Moskva : Nauka, 1979. – 392 s.